

C/2025/6798

23.12.2025

KOMISJONI TEATIS

Teine suunis Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi (STEP) kohta, milles selgitatakse määruse (EL) 2024/795 ja komisjoni teatise C/2024/3209 elemente

(C/2025/6798)

Käesolev Euroopa Komisjoni teine mittesiduv suunis sisaldab praktilisi juhiseid määruse (EL) 2024/795 (edaspidi „STEPi määrus“) teatavate sätete kohta, et hõlbustada selle rakendamist, võttes arvesse rakendamisel saadud kohapealseid kogemusi, samuti muudatusi, mis tehti STEPi määrusesse määrusega (EL) 2025/2653 ⁽¹⁾ (kaitsevaldkonna minikoondmäärus). Suunises parafraseeritakse ELi õigusakti sätteid, kuid selle eesmärk ei ole suurendada ega vähendada STEPi määruses sätestatud õigusi ega kohustusi. Et hinnata projektide kõlblikkust rahastamiseks konkreetsest rahastamisvahendist STEPi määruse alusel, peaksid projektiarendajad lähtuma asjaomase programmi eeskirjadest (mis on määratud kindlaks näiteks asjaomastes alusaktides, iga-aastastes tööprogrammides, projektikonkurssides ja kirjeldustes), mida jätkuvalt kohaldatakse. STEP ei ole uus rahastamisvahend, vaid seda rakendatakse ELi kehtivate programmide kaudu. Käesolev suunis tugineb 2024. aasta mais välja antud esimesele suunisele, mis jääb kehtima. Käesoleva suunise eesmärk on anda projektiarendajatele ja korraldusasutustele täiendavat teavet selle kohta, kuidas STEPi rakendada.

SISSEJUHATUS

Määrusega (EL) 2024/795 loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) toetab ELi konkurentsivõime seisukohast olulise elutähtsa tehnoloogia arendamist ja tootmist ELis ning vajalikke oskusi ja töökohti, mis aitavad neid eesmärke saavutada.

Komisjon avaldas 2024. aasta mais esimese mittesiduva suunise ⁽²⁾, et anda praktilisi juhiseid STEPi määruse teatavate sätete kohta ja hõlbustada määruse rakendamist. Kaitsevaldkonna minikoondmäärusega muudetakse STEPi määruse artikli 2 lõiget 7, kutsudes komisjoni üles ajakohastama suuniseid selliselt, et need hõlmaksid kaitsetehnoloogiat.

Käesolev teine suunis on vastus sellele üleskutsule ning STEPi rakendamisest tulenevatele tagasiside- ja selgitustaotlustele. Selles selgitatakse STEPi toetust kaitsetehnoloogiale ja antakse muud elutähtsa tehnoloogia arendamise ja tootmise seisukohast olulist teavet. See ei piira konkurentsieskirjade, eelkõige riigiabi eeskirjade kohaldamist. **Käesolevat suunist tuleks lugeda koos esimese suunisega, mis jääb kehtima ja mida nüüd kohaldatakse ka kaitsetehnoloogia suhtes.**

1. STEPi eesmärgid

STEPi määruse artikli 2 lõikes 1 on esitatud STEPi peamised eesmärgid: a) elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise toetamine kogu ELis või nende väärtusahelate kaitsmine ja tugevdamine; b) tegelemine sellise tööjõu ja selliste oskuste nappusega, mis on kriitilise tähtsusega igat liiki kvaliteetsete töökohtade jaoks, millega toetatakse esimest eesmärki.

Esimeses STEPi suunises on sätestatud need eesmärgid, mida on käesolevas suunises üksikasjalikumalt selgitatud ja mida nüüd kohaldatakse ka kaitsetehnoloogia suhtes.

⁽¹⁾ ELT L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni teatis C(2024) 3209 „Suunised määruse (EL) 2024/795 (millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP)) teatavate sätete kohta“, 2024, kättesaadav aadressil https://strategic-technologies.europa.eu/about/step-documents_en.

1.1. *Elutähtsa tehnoloogia arendamise ja tootmise toetamine kogu ELis või nende väärtusahelate kaitsmine ja tugevdamine*

- Esmatähtsate ravimite õigusakti kohased strateegilised projektid

2025. aasta märtsis tegi komisjon ettepaneku esmatähtsate ravimite õigusakti⁽³⁾ kohta, mille eesmärk on parandada esmatähtsate ravimite kättesaadavust, tarnimist ja tootmist ELis. Kavandatud esmatähtsate ravimite õigusaktiga muudetakse STEPi määrust, et ühtlustada nullnetootõöstuse määruse, kriitiliste toormete määruse⁽⁴⁾ ja esmatähtsate ravimite õigusakti alusel strateegiliseks tunnistatud projektide praegust käsitlemist STEPi raames.

Seetõttu tuleb esmatähtsate ravimite õigusakti kohaselt kindlaksmääratud strateegilisi projekte, mis käsitlevad esmatähtsate ravimite tarneahelate haavatavust, käsitada STEPi määruse artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktis iii osutatud STEPi eesmärgi saavutamisele kaasa aitavatenä. See ei anna organisatsioonidele siiski õigust saada automaatselt ELi rahastamist ega STEPi märgist. Lisaks peab igasugune rahastamine olema kooskõlas ELi riigiabi eeskirjadega.

- Ringlussevõtt ja jäätmekäitlus, sealhulgas kriitilised toormed

Ringlussevõtu ja jäätmekäitluse projektid võivad kuuluda STEPi kohaldamisalasse, kui need hõlmavad uute ringlussevõtu-tehnoloogiate arendamist või tootmist või kui need aitavad otseselt kaasa selliste kriitilise tähtsusega toormete väärtusahelate tugevdamisele, mida kasutatakse STEPi kohaldamisalasse kuulavas elutähtsas tehnoloogias. Seevastu projektid, mis piirduvad kaubanduslikult kättesaadavate ringlussevõtuprotsesside kasutuselevõttuga, ei ole üldiselt STEPi raames rahastamiskõlblikud.

STEPi määruse artikli 2 lõike 3 kohaselt võivad kriitiliste toormete projektid kuuluda STEPi kohaldamisalasse ka juhul, kui need kaitsevad ja tugevdavad elutähtsa tehnoloogia väärtusahelaid, mitte ainult siis, kui need on kriitiliste toormete määruse⁽⁵⁾ kohased strateegilised projektid. Selleks et projekte saaks pidada kriitilise tähtsusega projektideks, peavad need endiselt toetama STEPi eesmärgi ja vastama vähemalt ühele STEPi tingimusele (vt esimese suunise punkt 3). Sellest tulenevalt:

- kui projekti raames töötatakse välja uus kriitilise tähtsusega ringlussevõtu / jäätmekäitluse tehnoloogia, võib seda pidada STEPi eesmärkidele ja tingimustele vastavaks (innovatsioon või sõltuvuse vältimine/vähendamine);
- kui projekt tugineb kaubanduslikult kättesaadavale tehnoloogiale, kohaldatakse kriitiliste toormete määruse eeskirju;
 - kui taaskasutusse võetud materjal on strateegiline toore (kriitiliste toormete määruse I lisa kohaselt), tuleb projekti võrrelda kriitiliste toormete määruses esitatud strateegilise projekti määratlusega (artikkel 6). STEPi määruse artikli 2 lõike 5 kohaselt kuuluvad kriitiliste toormete määruse alusel strateegiliseks tunnistatud projektid automaatselt STEPi kohaldamisalasse;
 - kui taaskasutusse võetud materjal on kriitiline toore (kriitiliste toormete määruse II lisa kohaselt), võib projekti pidada STEPi tehnoloogia arendamise või tootmise seisukohast kriitilise tähtsusega ja spetsiifiliseks seotud teenuseks, tingimusel et see toetab selgelt sellise tehnoloogia väärtusahelaid.

Muud, kriitiliste toormetega mitteseotud ringlussevõtu ja jäätmekäitluse projektid võivad STEPi kohaldamisalasse kuuluda üksnes juhul, kui nendega arendatakse või toodetakse elutähtsat tehnoloogiat (st toetatakse STEPi eesmärgi ja täidetud on vähemalt üks STEPi tingimus).

1.1.1. *Elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise toetamine kogu ELis*

STEPi määruse ja esimese suunise kohaselt ei hõlma STEP lõpptoodete paigaldamist ja kasutuselevõttu. See võib siiski hõlmata selliseid seotud teenuseid, mis on nende toodete väljatöötamise või tootmise jaoks STEPi sektorites kriitilise tähtsusega ja spetsiifilised (vt esimese suunise punkt 1.1.2), sealhulgas juhul, kui kasutuselevõtt võib olla kooskõlas STEPiga, kui see kvalifitseerub seotud teenuseks.

⁽³⁾ Ettepanek: määrus, millega kehtestatakse raamistik selleks, et parandada esmatähtsate ravimite kättesaadavust ja tarnekindlust ning ühist huvi pakkuvate ravimite kättesaadavust ja juurdepääsetavust, ning muudetakse määrust (EL) 2024/795, 11. märts 2025, kättesaadav aadressil <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:52025PC0102>.

⁽⁴⁾ Vt esimese suunise punkt 3.3, kättesaadav aadressil https://strategic-technologies.europa.eu/about/step-documents_en.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1252, millega sätestatakse kriitiliste toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020, kättesaadav aadressil <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>.

Esimese suunise kohaselt tuleks STEPi määruse alusel rahastamiskõlblikku tootmist mõista selliselt, et see hõlmab uute tootmisliinide, sealhulgas esimeste omalaadsete rajatiste sisseadmist (vt esimese suunise punkt 1). Esimeste omataoliste rajatiste kasutuselevõtt võib olla rahastamiskõlblik, kui sellised rajatised on väga uuendusliku tehnoloogia arendamise või varem ainult katseliselt tõendatud uuendusliku protsessi laiendamise lahutamatu osa, tingimusel et selline tehnoloogia või protsess i) aitab kaasa STEPi eesmärkide saavutamisele ja ii) vastab vähemalt ühele STEPi tingimusele.

STEPi raames võib toetada tootmisliinide sisseadmise projekte, tingimusel et tegevusega toetatakse peamiselt elutähtsa tehnoloogia arendamist või tootmist STEPi sektorites (nt esimesed omalaadsed rajatised, katseliinid või uuenduslike protsesside laiendamine). Seevastu lõpptoodete laialdane kasutuselevõtt või rutiinne masstootmine, samuti kõrvaltegevused, mis ei ole elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise seisukohast kriitilise tähtsusega ega spetsiifilised, jäävad STEPi kohaldamisalast välja.

Näiteks elektrisõidukite puhul võib STEPi raames toetada elutähtsa tehnoloogia (nt elektrilised jõuseadmed, täiustatud akud, jõuelektronika ja energijuhtimissüsteemid) arendamist või tootmist, tingimusel et selline tehnoloogia kuulub STEPi sektorite alla ja vastab STEPi eesmärkidele, sealhulgas STEPi tingimustele. Seevastu elektrisõidukite laiem tootmine või kõrvaltegevus, nagu värvitöökojad, ei ole STEPi raames rahastamiskõlblik.

Näiteks võib elektrolüüsiseadmete kasutuselevõtt olla STEPi raames rahastamiskõlblik tingimusel, et toetust antakse tehnoloogiale, mis on rahastamiskõlblikkuse hindamise ajal esimene omalaadne ja kujutab endast märkimisväärt innovatsiooni: 1) elektrolüüsiseadme võimsus on suurem kui praegune tehnika tase (st alla 20 MW ei ole uuenduslik), 2) need sisaldavad muud uuenduslikku tehnoloogiat kui standardsed prootonivahetusmembraaniga (PEM) / leeliselised elektrolüüsiseadmed (nt tahkeoksiidsed elektrolüüsiseadmed) või 3) need moodustavad osa integreeritud ja väga uuenduslikust projektist/lahendusest või neil on uuenduslik rakendus või innovaatiline ärimudel, samas kui liidus ei ole veel ühtegi sarnast projekti või kui sarnaste projektidega võrreldes on näidisprojektil innovatsioonipotentsiaali poolest olulised paremad omadused.

Näiteks biotehnoloogia valdkonnas võib see kooskõlas meditsiiniliste vastumeetmete strateegiaga ja programmi „EL tervise heaks“ raames juba toetatud projektidega hõlmata muu hulgas projektikonkursse uuenduslikuks tootmiseks, mis tagatakse investeeringutega vastupidavatesse, laiendatavatesse, arukatesse, modulaarsetesse ja paindlikesse uuenduslikesse tootmistehnoloogiatesse, samuti projektikonkursse meditsiiniliste vastumeetmete ja tehnoloogia tootmiskohtade turvalisuse (nt küberturvalisus) tagamiseks. Selliste meetmete tulemuseks peaks olema paindlikum, hõlpsamalt laiendatav, kestlikum ja vastupidavam tootmine, mis võimaldab paremini reageerida nõudluse kasvule ja vältida meditsiiniliste vastumeetmete nappust; samuti liidu töötleva tööstuse suurem konkurentsivõime ning toetus liidu strateegilisele autonoomiale ja tööstusstrateegiale meditsiiniliste vastumeetmete valdkonnas.

1.1.2. Muud näited

Esimese suunise kohaselt hõlmavad seotud teenused eriteenuseid, mis on STEPi kohaldamisalasse kuuluvate lõpptoodete arendamise või tootmise seisukohast kriitilise tähtsusega ja spetsiifilised. STEPi raames on aga rahastamiskõlblik üksnes taristu või seadmed, mis on elutähtsa tehnoloogia tootmiseks või asjaomaste oskuste arendamiseks kriitilise tähtsusega ja spetsiifilised. Üldotstarbeline taristu ei ole rahastamiskõlblik eraldiseisva projektina, kuid rahastada võib lisakulusid, kui see on konkreetse programmi eeskirjadega⁽⁶⁾ lubatud. Projekti raames maa ostmist võib kooskõlas konkreetse programmi eeskirjadega käsitada rahastamiskõlbliku lisakuluna. See ei tohiks moodustada olulist osa projekti kuludest.

Tehnosiirdega seotud tegevus võib kuuluda STEPi kohaldamisalasse tingimusel, et see aitab selgelt kaasa STEPi tehnoloogia arendamisele või tootmisele ühes STEPi sektoris ja vastab vähemalt ühele STEPi tingimusele. Ökosüsteeme toetavad projektid võivad olla STEPi seisukohast olulised, tingimusel et nende väljundtegevus toetab esmajoonel elutähtsa tehnoloogia arendamist ja tootmist. Ökosüsteemide hulka kuuluvad näiteks pädevuskeskused ja muud keskused, tehnoloogiapargid ja klastrid.

⁽⁶⁾ Lugejatel soovitatakse tutvuda kõigi üheteistkümnega STEPi programmi ja fondi reeglitega.

1.2. Tööjõu ja oskuste nappuse kõrvaldamine

Üks STEPi eesmärkidest on tegelemine igat liiki kvaliteetsete töökohtade jaoks kriitilise tähtsusega tööjõu ja oskuste nappusega. Seepärast võib toetada selliste oskuste arendamist, mis on otseselt seotud elutähtsa tehnoloogia arendamise ja tootmisega STEPi sektorites. Võttes arvesse püsivat nappust nendes valdkondades ja selliste oskuste omandamiseks vajalikku aega, võivad projektid, mille eesmärk on arendada oskusi elutähtsa tehnoloogia arendamiseks keskpikas või pikas perspektiivis, kvalifitseeruda STEPi projektideks. Selliste oskuste toetamine on vajalik, et parandada ELi võimet tulevikus elutähtsat tehnoloogiat arendada ja toota.

Laiemaid ja ülekantavaid oskusi saab STEPi raames toetada ainult siis, kui neid kombineeritakse STEPiga seotud spetsiifiliste oskustega, ja ainult juhul, kui viimatinimetatud oskused on ülekaalus. Selliseid oskuste komponente võib pidada STEPi toetavaks üksnes juhul, kui need on laiema STEPi projekti lisaelemendid ja kooskõlas konkreetse fondi eeskirjadega. Projektid või tegevused, mis keskenduvad üksnes üldistele või ülekantavatele oskustele, ei kvalifitseeru STEPi projektideks.

STEPiga seotud oskuste projekte on juba toetatud mitmest ELi rahastamisprogrammist, nagu programm „Digitaalne Euroopa“, Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Õiglase Ülemineku Fond (JTF) ja Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+). Need projektid hõlmavad mitmesuguseid erioskuste arendamise meetmeid, mis on olulised elutähtsa tehnoloogia arendamiseks ja tootmiseks. Projektid, millega toetatakse STEPi eesmärki oskuste valdkonnas (st tööjõupuuduse ja oskuste nappusega tegelemine), peaksid olema elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise seisukohast olulised. Toetus võib olla eri vormis, sealhulgas kutseharidus ja -õpe, kõrgharidus, täiskasvanuharidus, õpipoisiõpe ja töölesuunamine. STEPi määrus ei piira õppetegevuse liiki, tingimusel et selline tegevus toetab elutähtsa tehnoloogia arendamist või tootmist.

Kaitsektori tehnoloogiaga seotud oskusi hinnatakse samade kriteeriumide alusel nagu muude STEPi sektorite puhul.

2. STEPi tehnoloogia sektorid

Esimeses suunises on esitatud soovituslikud loetelud tehnoloogiavaldkondadest ja tehnoloogiatest, mis kvalifitseeruvad igas STEPi sektoris (vt esimese suunise punkt 2). Need loetelud jäävad kehtima ning on soovituslikud ja mitteammendavad (st loetlemata tehnoloogia võib endiselt olla STEPi seisukohast oluline). Elutähtsaks tehnoloogiaks kvalifitseerumiseks peab tehnoloogia toetama STEPi eesmarke ja vastama vähemalt ühele kahest STEPi tingimusest (vt esimese suunise punkt 3).

Käesolevasse teise suunisse lisatakse selguse huvides teatavad elemendid, mis on seotud nii STEPi määрусega kindlaks määratud esimese kolme sektoriga kui ka kaitsevaldkonna minikoondmääрусega kindlaks määratava uue kaitsetehnoloogia sektoriga.

Muudetud STEPi määрус artikli 2 lõike 1 punkti a kohaselt, mis nüüd sisaldab alapunkti iv „kaitsetehnoloogiad“, kuuluvad STEPi kohaldamisalasse järgmised sektorid:

- **digitehnoloogiad ja süvatehnoloogia innovatsioon;**
- **puhtad ja ressursitõhusad tehnoloogiad;**
- **biotehnoloogiad;**
- **kaitsetehnoloogiad.**

2.1. Digitehnoloogiad ja süvatehnoloogia innovatsioon

Tehisintellekti gigatehased on STEPi seisukohast olulised, kuna need peamised taristud suurendavad eeldatavalt kiiresti tehisintellekti võimsust ka kaitsetehnoloogia, sealhulgas kaheksaühe kasutuse potentsiaaliga tehnoloogia puhul, mille jaoks on nüüd kaitsevaldkonna minikoondmääрус alusel võimalik STEPi raames toetust taotleda.

2.2. Puhtad ja ressursitõhusad tehnoloogiad

Pärast STEPi esimese suunise vastuvõtmist võttis komisjon vastu delegeeritud õigusakti, sealhulgas lisa ⁽⁷⁾, millega muudetakse nullnetotööstuse määruse lisa, tuginedes nullnetotööstuse määruse artiklis 4 sätestatud nullnetotehnoloogiate loetelule. Kõnealusel delegeeritud õigusaktis on loetletud nullnetotehnoloogiad ja nende alamkategoriad ning nende lõpptooted ja konkreetsed komponendid, mille puhul leitakse, et neid kasutatakse peamiselt nullnetotehnoloogialahenduste tootmiseks.

2.3. Biotehnoloogiad

See hõlmab ravimeid, mis on kantud liidu esmatähtsate ravimite ja ravimikomponentide loetellu ⁽⁸⁾, ning esmatähtsate ravimite õigusaktis osutatud ravimeid. Kaitsesektoris on üha olulisemal kohal ka biotehnoloogiad, näiteks meditsiinilised vastumeetmed, mis pakuvad mitmesuguseid võimalusi alates biotehnoloogia abil saadud uudetest materjalidest kuni inimese täiustamise tehnoloogiani.

2.4. Kaitsetehnoloogiad

Vastavalt kaitsevaldkonna minikoondmäärusega muudetud STEPi määrusele viitab STEPi määruses kasutatud mõiste „kaitsetehnoloogiad“ tehnoloogiatele, mida kasutatakse direktiivi 2009/43/EÜ ⁽⁹⁾ lisas (mis vastab sõjaliste kaupade ühisele ELi nimekirjale ⁽¹⁰⁾) osutatud kaitseotstarbelistes toodetes või mis on vajalikud selliste toodete arendamiseks ja tootmiseks. Nõukogu ajakohastab kõnealust nimekirja korrapäraselt. STEPi puhul tuleb arvesse võtta nimekirja viimast versiooni, mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*. Sõjaliste kaupade ühise ELi nimekirja ajakohastamine ei mõjuta käimasolevate projektide kehtivust. Lisaks võib selline tehnoloogia, mis jäetakse nimekirjast välja tulevaste ajakohastamiste käigus, jääda STEPi toetuse saamise kõlblikuks muudes STEPi sektorites, tingimusel et need toetavad jätkuvalt STEPi eesmärgi ja vastavad vähemalt ühele STEPi tingimusele ning on kooskõlas konkreetse programmi kohaldatavate eeskirjadega.

Kaitsetehnoloogia hõlmab ka ELi võimearendusprioriteetidega ⁽¹¹⁾ seotud tehnoloogiat. Erilist tähelepanu tuleks siiski pöörata kaitsetehnoloogiatele, mis on olulised Euroopa Ülemkogu 6. märtsil 2025 kindlaks määratud prioriteetsetes võimete valdkondades ⁽¹²⁾, nimelt: i) õhu- ja raketikaitse; ii) suurtükiväe süsteemid, sealhulgas suutlikkus teha süvaalas täpsusrünnakuid; iii) raketid ja laskemoon; iv) mehitamata õhusõidukid ja mehitamata õhusõidukite tõrje süsteemid; v) strateegilised võimaldud, sealhulgas need, mis on seotud kosmosega ja elutähtsa taristu kaitsega; vi) sõjaväeline liikuvus, ning vii) küberturvalisus, tehisintellekt ja elektrooniline võitlus. Lisaks neile seitsmele prioriteetsete võimete valdkonnale hõlmab 2030. aasta kaitsevalmiduse tegevuskava ka võitlust maismaal ja merel.

Lisaks toetatakse mitme STEPiga hõlmatud ELi programmiga ka tehnoloogiaid, mis võimaldavad kahesuguse kasutusega rakendusi (st nii tsiviil- kui ka kaitseotstarbel kasutamiseks). Selline kahesuguse kasutusega tehnoloogia võib hõlmata täiustatud küber- ja tehisintellektilahendusi, kosmosetaristut, KBRT-d ⁽¹³⁾ ja meditsiinilisi vastumeetmeid ning teatavaid kõrgtehnoloogilisi materjale. Kui tehnoloogial on kahesuguse kasutuse potentsiaal, võib see olla oluline mitmes STEPi sektoris. Sellise tehnoloogia rahastamiskõlblikkust igas STEPi sektoris tuleb hinnata nii konkreetse programmi eeskirjade kui ka STEPi tingimuste alusel.

Kui kaitsetehnoloogia on loetletud eespool nimetatud nimekirjades ja ametlikes dokumentides, võib seda pidada STEPi seisukohast oluliseks. Selleks et tehnoloogiat saaks pidada kriitilise tähtsusega tehnoloogiaks, peab see endiselt toetama STEPi eesmärgi ja vastama vähemalt ühele STEPi tingimusele (vt esimese suunise punkt 3).

⁽⁷⁾ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2025/1463 lisa, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2024/1735 nullnetotehnoloogiate alamkategoriate kindlaksmääramise ja nende tehnoloogiate jaoks kasutatavate konkreetsete komponentide osas, kättesaadav aadressil [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=PL_COM:C\(2025\)2901](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=PL_COM:C(2025)2901).

⁽⁸⁾ <https://www.ema.europa.eu/en/news/first-version-union-list-critical-medicines-agreed-help-avoid-potential-shortages-eu>.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/43/EÜ kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta, kättesaadav aadressil <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>.

⁽¹⁰⁾ Nõukogu võttis viimase sõjaliste kaupade ühise nimekirja vastu 24. veebruaril 2025 (ELT C 149, C/2025/1499, 6.3.2025), kättesaadav aadressil <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1499/oj>.

⁽¹¹⁾ <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/0b3d446f-7df8-11ee-99ba-01aa75ed71a1>.

⁽¹²⁾ Nõukogu järeldused, Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2025. aasta erakorraline kohtumine (EUCO 6/25), kättesaadav aadressil <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6-2025-INI/et/pdf>.

⁽¹³⁾ Keemiline, bioloogiline, kiirgus- ja tuumakaitse.

Alljärgnev tabel kajastab prioriteetsete võimete valdkondi, mille Euroopa Ülemkogu ⁽¹⁴⁾ on kindlaks määranud 6. märtsil 2025 ning mis sisalduvad 16. oktoobri 2025. aasta kaitsevalmiduse tegevuskavas ⁽¹⁵⁾ ja ELi võimearendusprioriteetides.

Tehnoloogiavaldkond	Tehnoloogia näited (soovituslik, mitteammendav)
Õhu- ja raketitõrje	Integreeritud mitmekihiline õhu- ja raketikaitse, püüdurhävitatjad, avastamissüsteemid (radarid)
Suurtükivägi ja täpsusrünnakud	Suurtükiväe süsteemid, kaugmaa täpsusrünnakud, täiustatud laskemoon
Raketid ja laskemoon	Juhitavad raketid ja laskemoon, tavaline laskemoon, lõhkepead, raketikütused
Droonid ja droonitõrje	Mehitamata õhusõidukid (kõik klassid), parvlemissüsteemid, segajad, mehitamata õhusõidukite tõrje süsteemid
Strateegilised võimaldajad	Kosmosevarad ja nende kaitse, kosmose olukorrast ülevaate saamine, kosmosepõhised teenused, nagu Maa seire, positsioneerimine, navigeerimine ja ajamääramine ning turvaline side, elutähtsa taristu kaitse, energiajulgeolek
Kübervaldkond, tehisintellekt ja elektrooniline võitlus	Tehisintellekt juhtimise tarbeks, küberkaitse, infosõjapidamine, elektromagnetspektri operatsioonid, sealhulgas elektroonilise võitluse vahendite komplektid, relvajõudude, optroonika ja raadiosagedussüsteemide digiüleminek
Sõjaväeline liikuvus	Ladustamis- ja insenerivõimekus, kestlik ja paindlik logistika, kihtlisandustootmine hoolduseks lahinguolukorras
Maapealne võitlus	Lähimaa-tuletoetussüsteemid, sõdurivarustus, mehitatud ja mehitamata maismaasüsteemid
Võitlus merel	Olukorrateadlikkus merel, mehitatud ja mehitamata pealvee ja allvee lahingusüsteemid, merepõhja sõjapidamise ja allveelaevatõrje süsteemid
Õhuvõitlus	Õhuvõitlussüsteemid, lennupõhine eelhoiatus, taktikalised ja strateegilised õhutranspordisüsteemid, kopterid, õhustankimine
Meditšiinitehnoloogia (sh meditsiinilised vastumeetmed)	KBRT-sõjapidamine, sealhulgas spetsiaalsed andurid ning kaitse-, saastest puhastamise ja taaskasutamissüsteemid

3. Näide – lähenemisviis kõrgetasemelisele hindamisele

Selleks et hinnata, kas tehnoloogia on STEPi raames elutähtis ja kas projektid võivad seega kuuluda STEPi kohaldamisalasse, soovitatatakse projektiarendajatel teha järgmist.

- Tutvuda STEPi portaaliga, sealhulgas leheküljega, mis tutvustab STEPi rahastamisvõimalusi ja kust leiab i) näiteid STEPiga kooskõlas olevate projektikonkursside (nii avatud kui lõppenud) kohta ja ii) STEPi projektide näiteid.
- Võtta arvesse esimeses ja teises suunises esitatud soovituslikke ja mitteammendavaid loetelusi STEPi iga sektori alla kuuluvate tehnoloogiavaldkondade kohta (vt esimese ja teise suunise punkt 2).

Asjaolust, et projekti peetakse STEPi seisukohast oluliseks, ei piisa selleks, et projektile antaks kooskõlas konkreetse programmi eeskirjadega liidu rahalisi vahendeid.

⁽¹⁴⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6-2025-INIT/et/pdf>.

⁽¹⁵⁾ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-defence-industry/readiness-roadmap-2030_en.

Selleks et hinnata, kas projekt toetab STEPi tehnoloogiat, tuleb kooskõlas STEPi määrusega teha kolmetasandiline hindamine (nagu on üksikasjalikumalt kirjeldatud STEPi suunises).

1) STEPi sektorid

STEPi projektid peaksid toetama tehnoloogiat, mis kuulub ühte STEPi neljast sektorist või kombineerib neist mitut (digitehnoloogiad ja süvatehnoloogia, puhtad ja ressursitõhusad tehnoloogiad, biotehnoloogiad ja kaitsetehnoloogiad).

STEPi määrus, kaitsevaldkonna minikoondmäärus, esimene ja teine suunis ning mitu muud nendes dokumentides viidatud asjaomast õigusakti annavad selleks mitmeid juhiseid. Asjaolu, et konkreetset tehnoloogiat ei ole eespool nimetatud dokumentides sõnaselgelt loetletud, ei tähenda automaatselt, et projekt ei kvalifitseeru STEPi projektiks.

2) STEPi eesmärgid

STEPi projektid peaksid toetama STEPi peamisi eesmäärke, sealhulgas elutähtsa tehnoloogia arendamist või tootmist kogu ELis, nende väärtusahelate kaitsmist ja tugevdamist ja/või tööjõu ja oskuste nappusega tegelemist. Projektid, mis hõlmavad kaubanduslikult kättesaadavate lahenduste (sealhulgas kasutusvalmis kaubanduslike lahenduste) kasutuselevõttu, jäävad üldiselt STEPi kohaldamisalast välja.

3) STEPi tingimused

STEPi projektidega tuleks toetada ainult elutähtsaks liigitatud tehnoloogiat. Elutähtsaks tehnoloogiaks kvalifitseerumiseks peab tehnoloogia i) tooma siseturule märkimisväärse majandusliku potentsiaaliga uuendusliku, kujunemisjärgus ja tipptasemel elemendi, või ii) aitama vähendada või ennetada ELi strateegilist sõltuvust (vt esimese suunise punkt 3).
